

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar: Vägen till självkörande fordon (SOU 2018:16)

Arbetsgivarverket har anmodats att yttra sig över rubricerad promemoria. Arbetsgivarverket begränsar sina yttranden till frågor som är av statlig arbetsgivarpolitisk karaktär.

Arbetsgivarverket bejakar omvärldsförändringar som främjar innovation och förnyelse. Verket är positiva till reformer som bidrar till långsiktigt effektiva och hållbara verksamheter i statens regi som svarar mot medborgarnas krav på hög kvalitet och servicegrad. Arbetsgivarverket vill samtidigt understryka att omvandlingar och teknikskiften införs med försiktighet och löpande anpassning av regelverket.

Arbetsgivarverket kan notera att Trafikanalys fått uppdraget att kartlägga offentliga aktörers ansvar och roller så att automatiserade fordonssystem bidrar till de transportpolitiska målen. I uppdraget ingår även att utreda förväntade effekter och hur dessa kan äventyra samhällets sårbarhet och individens integritet. Arbetsgivarverket välkomnar ett förbättrat kunskapsunderlag om hur man kan hantera riskerna och samtidigt understödja nyttor inom området.

Arbetsgivarverket utgår från att integritetsskyddet som föreslås i betänkandet hanteras och bedöms av lagrådet så att det respekterar arbetsgivares arbetsledningsrätt. Eftersom regler som rör övervakning, och hur sådan information får användas, till stora delar bestäms av EU-rätten är det viktigt att regeringen tar hänsyn till arbetsgivarens arbetsledningsrätt i det fortsatta utvecklingsarbetet på europainivå.

Med tanke på att autonoma körsystem är under ständig utveckling och att lagstiftningen är oprövad, vill Arbetsgivarverket framhålla vikten av dialog mellan berörda myndigheter för att skapa samsyn kring de nya frågor och verksamheter som myndigheterna har att hantera. I denna samverkan är det viktigt att även myndigheternas roll som arbetsgivare beaktas.

Olyckor som inträffar i arbetet

Trafikolyckor som sker inom ramen för myndigheters verksamhet påverkar myndigheten som arbetsgivare och de arbetstagare som på något sätt berörs av olyckan.

Trafikskadelagen, som bland annat reglerar Trafikförsäkringen, gäller enligt betänkandet på samma sätt som tidigare även för självkörande fordon. Den gäller personskador för förare, passagerare och andra skadade personer. Om olyckan inte täcks av Trafikförsäkringen kan ersättning för anställda i staten komma att aktualiseras med stöd av Avtal om ersättning vid personskada (PSA-avtalet).

Autonoma körsystem och risken för olyckor med sådana system aktualiserar även arbetsgivarens ansvar för rehabilitering och kostnader som hör samman med sjukfrånvaro. Det kan därför vara viktigt att analysera dessa frågor betydelse exempelvis vid upphandling eller leasing av autonoma körsystem.

Vikten av riskbedömningar

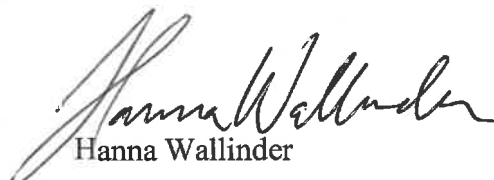
Maskindirektivet anger vilka grundläggande hälso- och säkerhetskrav som ska gälla för alla maskiner som säljs inom EU. Maskindirektivet har implementerats genom Arbetsmiljöverkets föreskrift, Maskiner AFS 2008:3, i svensk lagstiftning.

Arbetsgivarverket vill understryka risken för att den tekniska utvecklingen går snabbare än utvecklingen inom riskbedömning. Arbetsgivarverket vill därför särskilt påtala Arbetsmiljöverkets viktiga roll med att säkerställa att föreskriften Maskiner AFS 2008:3 följs och efterlevs.

Eftersom mycket av det fortsatta regleringsarbetet utvecklas på europeisk och internationell nivå är frågan om riskbedömningar av stor betydelse ur ett lagstiftnings- och arbetsmiljöperspektiv.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Eva Liedström Adler. I den slutliga handläggningen deltog kommunikationschef Lars Andrén, chefsjurist Hedda Mann och utredare Hanna Wallinder, föredragande.


Eva Liedström Adler


Hanna Wallinder